

روزنامه همدلی

روزنامه سیاسی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران

شنبه ۱۹ خرداد ۱۴۰۳ | اول ذیحجه ۱۴۴۵ - ۸ ژوئن ۲۰۲۴ - شماره ۲۴۳۲ - سال نهم
۸ صفحه - قیمت ۱۰۰۰۰ تومان - ضریب کیفی ۶۱۴
t.me/HamdeliNews | hamdelidaily.ir | newspaper.hamdeli@gmail.com

صاحب امتیاز، مدیر مسئول: ولی‌الله شجاع‌پوریان | سردبیر: جلال خوش‌چهره
مدیر هنری: امین مرخعی | چاپ: صمیم ۰۲-۶۵۵۸۶۸۰۱ | توزیع: نشر گستر امروز ۰۲۱۶۹۳۳۰۰۰
تهران- خیابان مطهری- نزسیده به تقاطع سهروردی- خیابان سنندج
خیابان زاهدان- پلاک ۸- واحد ۲- تلفکس: ۰۲۱۸۸۳۹۴۵۱ - ۰۲۱۸۸۳۹۴۳۱

یادداشت‌ها

واپسین انسان و اقتصاد

در سطح هستی شناختی همین واپسین انسان برای توصیف ما انسان‌های درگیر روزمرگی‌های دیجیتال کفایت خواهد کرد. اما از منظر جامعه‌شناختی استقبال گسترده ایرانیان از یک همستر دیجیتالی می‌تواند از جهات گوناگونی مورد مطالعه انتقادی قرار گیرد؛ اساسا امور روزمره و عناصر رنگارنگ اشتغالات روزمره حاوی شواهد عدیده‌ای از کیفیت زیست اجتماعی مردمان جوامع گوناگون است؛ امروز بی تفاوتی اجتماعی، بی اعتمادی، عدم وجود پروژه‌های تولیدی و مشارکتی بین مردم و دولت و نیز فی مابین مردم با مردم؛ فقر فراگیر؛ اضمحلال طبقه متوسط و در یک کلام مغضلات اقتصادی و معیشتی زمینه چنین فعالیت‌های بخشی از نوشتار خود واپسین انسان را چنین توصیف می‌کند... انسانی که همه چیز را کوچک می‌کند. «ها خوشبختی را اختراع کرده‌ایم» واپسین انسان‌ها چنین می‌گویند و چشمک می‌زنند... زیرکانه و از هرچه تاکنون روی داده‌است ما خبرند؛ پس بر همه چیز خنده می‌زنند. هنوز با هم می‌سینیزند، اما زود با هم می‌سازند؛ مبادا معده‌شان خراب شود! خوشی‌های کوچک روزانه‌ای دارند و خوشی‌های کوچک شبانه‌ای. اما نگران نندرسستی خویش نیز هستند...

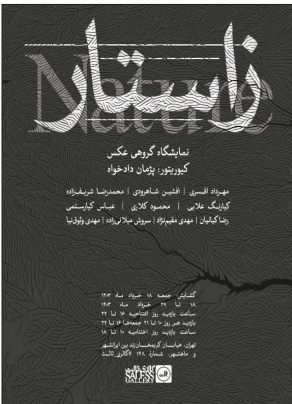
محمدحسین علایی
جامعه‌شناس

واپسین انسان، اصطلاحی است که از سوی فریدریش نیچه در کتاب چنین گفت زرتشت بیان شده‌است. مفهوم موردنظر نیچه از «واپسین انسان»، خوارش‌مردنی‌ترین کسان است و کسانی که حقیرتر از انسان هستند. او در بخشی از نوشتار خود واپسین انسان را چنین توصیف می‌کند: «انسانی که همه چیز را کوچک می‌کند. «ها خوشبختی را اختراع کرده‌ایم» واپسین انسان‌ها چنین می‌گویند و چشمک می‌زنند... زیرکانه و از هرچه تاکنون روی داده‌است ما خبرند؛ پس بر همه چیز خنده می‌زنند. هنوز با هم می‌سینیزند، اما زود با هم می‌سازند؛ مبادا معده‌شان خراب شود! خوشی‌های کوچک روزانه‌ای دارند و خوشی‌های کوچک شبانه‌ای. اما نگران نندرسستی خویش نیز هستند...

کتاب

گشایش نمایشگاه گروهی عکس «زاستار» با محوریت عکس‌های زیست محیطی در گالری ثالث

نمایشگاه گروهی عکس زاستار با رویکرد زیست محیطی جمعه ۱۸ خرداد ۱۴۰۳ ساعت ۱۶ تا ۲۲ به کیورتوری پژمان دادخواه در گالری ثالث گشایش می‌یابد. مهرداد افسری، آنتین شاهرودی، محمدرضا شریف زاده، کیارنگ علایی، محمود کلاری، عباس کیارستمی، رضا کیانیان، مهدی مقیم نژاد، سروش میلانی زاده و مهدی وثوق نیا از هنرمندان حاضر در این نمایشگاه هستند. این نمایشگاه شامل عکس‌هایی از این هنرمندان است که به شکل‌های مختلف به مقوله طبیعت و محیط زیست پرداخته‌اند.

در بیانیه نمایشگاه به قلم پژمان دادخواه آمده است: «زیست مدرن و تجربه فرهنگی جدید باعث شده تا ارتباط انسان با طبیعت کمتر و متفاوت‌تر شود و آن رابطه سالم‌ت آمیزی که بیشتر میان انسان و طبیعت - به مثابه مادر- وجود داشت، امروز شکل استثمار و سلطه طلبانه پیدا کند. در چنین وضعیتی آن طبیعت بکر، با فراموش شده و با پس از تخریب، جایش را به محیط زیست مصنوعی داده است. در واقع تفکر انسانی، محوری به عنوان عامل ویرانی، واقعیت را منحصر از چشم‌انداز انسان بررسی می‌کند و انسان امروز با تخریب و رویکرد انسان محورانه خود را مرکز عالم دانسته و با سلطه بر طبیعت در راستای مصرف گرایی و صنعتی شدن، به بهره‌کشی از طبیعت و مصرف محیط زیست می‌پردازد. از طرفی دیگر، نگاه زیست بوم محور بر این باور است که انسان جزئی از طبیعت است و طبیعت و محیط زیست از رشدند هستند و می‌توان به طبیعت و محیط زیست در مقام مادری که انسان در دل آن پرورش می‌یابد، نگرست و به حفاظت از آن پرداخت. اگر چه از ابتدای تاریخ هنر، طبیعت در آثار هنری و

کتاب

«زندگی و زمانه علی‌اکبر معین‌فر» منتشر شد خاطرات اولین وزیر نفت دولت موقت انقلاب اسلامی

وزیری از هاری و ناتوانی دولت نظامی در کنترل اوضاع» ختم می‌شود. در پایان کتاب نیز عکس‌ها و اعلام گنجانده شده است. پرویز سعادت نویسنده «زندگی و زمانه علی‌اکبر معین‌فر» در مقدمه کتاب درباره نیمه‌کار ماندن خاطرات مهندس معین‌فر این‌گونه می‌نویسد: «در میانه مصاحبه با مرحوم معین‌فر، همسر و یار سالیان دراز عمر خویش را از کف داد و فراق همسر و یار دیرین و بیماری‌های گوناگون، اجازه نداد بیش از این در کتاب او شنونده

خاطراتش باشیم و رحل اقامت از این دنیا بست و به دیار باقی شتافت. بنابراین خاطرات در آنجا به پایان می‌رسد که آخرین روزهای تلاش برای پیروزی انقلاب اسلامی است و ذکر حوادث پس از پیروزی انقلاب که وی در آنها نقش داشت از جمله حضور در دولت مرحوم بازرگان و در اولین مجلس شورای اسلامی به نمایندگی از سوی مردم تهران، میسر نشد. از این بابت به عنوان یک درس‌آموز تاریخ معاصر ایران بسیار افسوس می‌خورم.» زندگی و زمانه علی‌اکبر معین‌فر « کاری از دفتر ادبیات انقلاب اسلامی حوزه هنری در ۴۲۸ صفحه گردآوری و در بازار نشر موجود است.

یادداشت‌ها

نقش زبان در مجموعه شعر «جن زاره» علی داریا

سفالی اند این کلمات

فیض شریفی
منتقد و پژوهشگر ادبیات

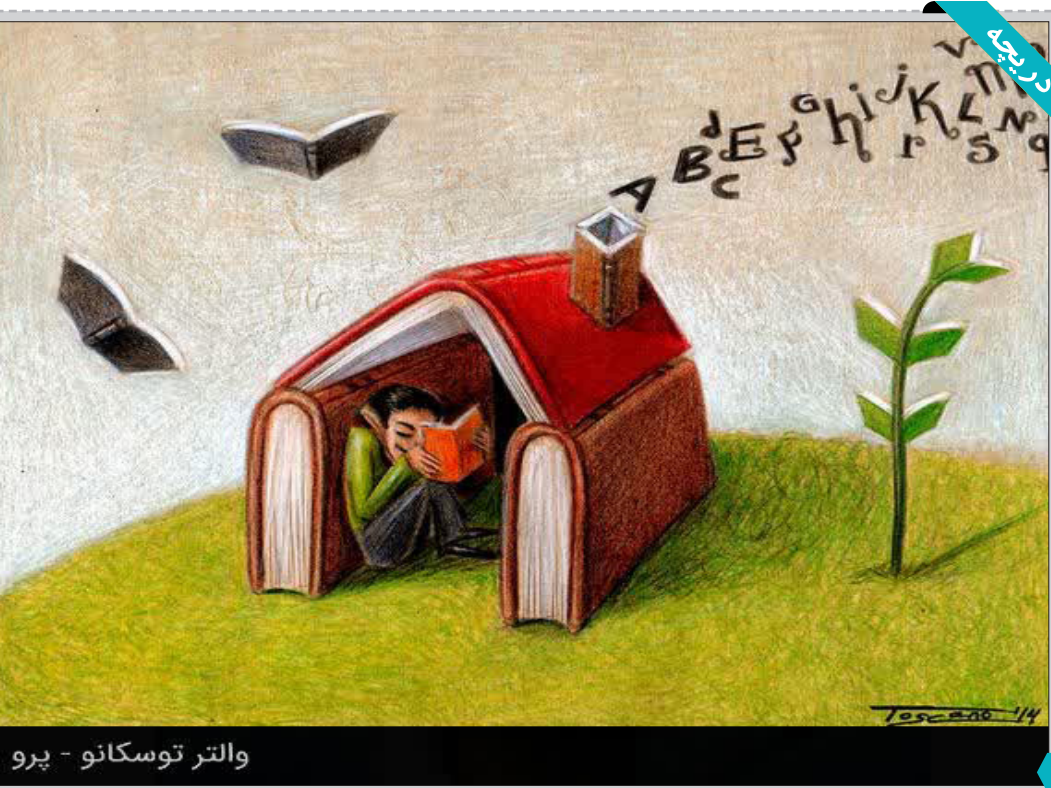
هر شاعری شگرد و فیگور هم‌راه با تلمحیاتی دارد. به جز شگرد و فیگور شاعرانه و سروده‌های فیگوری زبان ورزانه، شعرهای رازآمیز و سحرانگیزی دارد که به تجاذب واژگانی و جرقه‌ها و برق‌ها و جرقه‌ها و برق‌های ناگهانی درهای نامرئی به ساختمان شعر دارد. این ساختمان زنده، یک نمای بیرونی و یک نمای درونی دارد. در پشت هر شعر، چهره شاعر را می‌توان دید. شاعران موفق در یک جا توقف نمی‌کنند. داریا در دفتر شعر «دوشنبه هایت را برای من بگذار» یک شاعر رمانتیک و رئالیسم است. در «منظومه رقص بر گسل» شاعری ایماژسسم و سورئالیسم است و در منظومه «جن زاره» مجموعه سبک‌ها را را در خود می‌گارد. زبان شعری داریا در این منظومه مظهر اضطراب اعماق وجود اوست. زبان هیجان زده و نگران او در شکلی متعال عرضه می‌شود. داریا سعی می‌کند دواي درد و اضطراب خود را در این منظومه پیدا کند و رو به ساحل‌های دیگر گام بزند و «میان

داستانک

سلطان طاووس و جوجه نقره‌ای

هم که کوتی می‌گه من باید جوجه نقره‌ای رو ببینم و توی یک نامه از جوجه نقره‌ای دعوت میکنه که به قصر بیاد و از کوتی میخواد که نامه رو به دست جوجه نقره‌ای برسونه. کوتی هم با خوشحالی پرواز میکنه و خودش رو به جوجه نقره‌ای میرسونه و وقتی جوجه نقره‌ای نامه رو میخونه خیلی خوشحال میشه. جوجه نقره‌ای و اردک دانا راه میفتن به طرف قصر و میرن پیش سلطان طاووس. توی قصر پر از پرندهای مختلف بود و هر کسی کاری انجام میداد. سلطان طاووس وقتی جوجه نقره‌ای رو دید فهمید که رنگ پرهای جوجه نقره‌ای با پسر پرندهای دیگه فرق میکنه. جوجه نقره‌ای با ادب به سلطان طاووس سلام کرد و سلطان هم جواب سلامش رو داد و گفت شنیدم اگه کسی دروغ بگه پره‌ای تو حرف میزنن و دروغ‌گورو پیدا میکنی، آیا درست شنیدم؟ جوجه نقره‌ای گفت بله جناب سلطان درست شنیدی سلطان گفت پس اگر این طور باشه ما باید پرندهایی که دروغ می‌گن رو پیدا کنیم و این کارو هم به تو میسپرم و ازت میخوام پلیس اینجا بشی و مدتیته پرندها از دست دروغ گفتن‌های بعضیها ناراحت شدن و میخوام که تو اون دروغ‌گوهارو پیدا کنی واگه کار تو خوب انجام بدی تورو وزیر خودم می‌کنم. جوجه نقره‌ای هم با ادب به سلطان گفت چشم جناب سلطان تمام تلاش خودم رو میکنم و دروغ‌گوهارو پیدا میکنم.

سلطان هم به عقاب دستور داد که به جوجه نقره‌ای کمک کنه و همه جا مراقبش باشه و اگه دروغ‌گوهارو پیدا کردن فوراً همه اونهارو بگیرن و به قصر بیان تا مجازات بشن. اردک دانا لباس کشاورزها رو تنش میکنه میره توی مزرعه ذرت تا همه فکر کنن که داره کشاورزی میکنه. جوجه نقره‌ای هم لباس رفتگرو رو میپوشه و عقاب هم یک عینک دودی میزاره روی چشمش و یک عصا میگیره دستش تا همه فکر کنن کور هست و جایو رو نمیبینه و سه تایی میزن به جنگل و خودشون رو مشغول یک کاری میکنن تا دروغ‌گوهارو نفهمن که برای چی اومدن اونجا. جوجه نقره‌ای داشت جارو می‌کشید و اردک دانا هم مشغول آب

والتر توسکانو - پرو

روزنامه‌نگاری

گلبنان پیرایه بر خود کرده‌اند بلبلان را در سماع آورده‌اند ساقیان لابلالی در طواف هوش میخواران مجلس برده‌اند جرع‌ای خوردیم و کار از دست رفت تا چه بی هوشانه در می کرده‌اند ما به یک شربت چنین بیخود شدیم دیگران چندین قحح چون خورد‌ه‌اند آتش اندر یختگان افتاد و سوخت خام طبعان همچنان افسرده‌اند

مجازستان

لذتی که در تخریب و تحقیر دیگری هست در تحسین و تمجیدش نیست و رشد، گذشتن از این لذت است. به این مکانیسم پخته و بالغ روان، Asceti- cism یا زهد می‌گویند) و زاهدانه زیستن نه یک مفهوم عینیت‌گرایانه که یک طریقت انتزاع‌گرایانه و روانی است؛ چه بسیراند فقرای متکبر و ثروتمندان زاهد. روح الله (پدید) چقد من سم بودم خدایی، به خواستگاری داشتم، بعد از مثلا به سات صحبت، من رو مفرد خطاب کرد من چی گفته باشم خوبه؟ گفتم لطفا کما فی‌السابق بنده رو جمع خطاب کنید. (فاطمه)

جدی جدی فکر کنم گریه‌م فکر می‌کنه منم گریه‌م. کنارم دراز کشیده خودشو لیس می‌زنه، یکم مکث می‌کنه. نگاهم می‌کنه، بعد دست منو هم لیس می‌زنه (((فشننگ با این نگاه که «تو چرا محوم نمی‌ری؟ باشه، ایراد نداره، دارم.»))) (مهتا)

چند درصد احتمال داشت منی که برای اولین بار تو این بیمارستانه میرم، تو بخشم په پرستار ایرانی باشه و وقتی باهاش حرف می‌زنم وسطش از لفظ «دعوا گرفتن» استفاده کنه و من شاخه‌کام تیشه و بیرسم ببخشد شما رفتنی‌ای؟» بگه آره بعدش دربیاده که هم کلاسی دانشگاه مامانم بوده؟)) ((Paniki))

تجرباتی

«جیمز وب» کرین را در اطراف یک ستاره جوان کشف کرد

«تلسکوپ فضایی جیمز وب» در یک پژوهش بین‌المللی توانست مولکول‌های حاوی کرین را در اطراف یک ستاره جوان نشان دهد. یک گروه بین‌المللی از ستاره‌شناسان از «تلسکوپ فضایی جیمز وب» برای مطالعه قرص گاز و غبار اطراف یک ستاره جوان و بسیار کم‌جرم استفاده کرده‌اند. نتایج این پژوهش بیشترین تعداد مولکول‌های حاوی کرین را تا به امروز در چنین قرصی نشان می‌دهند. این یافته‌ها پیامدهایی را برای پی بردن به ترکیب اقلقه هر سیاره‌ای دارند که ممکن است در اطراف این ستاره تشکیل شود. سیارات سنگی بیشتر از غول‌های گازی در اطراف ستاره‌های کم‌جرم تشکیل می‌شوند و همین ویژگی، آنها را به رایج‌ترین سیاره‌ها در اطراف ترین ستاره‌های کهنکشان ما تبدیل می‌کند. اطلاعات کمی در مورد شیمی چنین سیاره‌هایی وجود دارد که ممکن است شبیه به زمین یا سیاره‌های متفاوت از آن باشند. ستاره‌شناسان امیدوارند با مطالعه کردن قرص‌های تشکیل‌دهنده سیاره در اطراف ستاره‌های کم‌جرم بسیار دشوار است. زیرا آنها کوچک‌تر و کم‌نورتر از قرص‌های اطراف ستاره‌های پرجم هستند. برنامه «پرسی قرص فرسوخ میانی» یا «شکاف فرسوخ میانی» یا هدف استفاده از قابلیت‌های منحصربه‌فرد جیمز وب انجام می‌شود تا یک پل را بین موجودی شیمیایی عرهبوهای «پژوهشگر «دانشگاه خرونینگن» در هلند و اعضای این گروه پژوهشی توضیح داد: جیمز وب، حساسیت و وضوح طیفی بهتری نسبت به تلسکوپ‌های قبلی فرسوخ پیشین دارد این مشاهدات از زمین امکان‌پذیر نیست. زیرا انتشارات ساطع شده از قرص کهنکشان توسط جو سیاره ما مسمود می‌شوند. این گروه پژوهشی، منطقه اطراف یک ستاره بسیار کم‌جرم موسوم به «ISO-Chal ۱۴۷۱» را کوشش کردند که قدمت آن بین یک تا دو میلیون سال و جرم آن فقط ۰.۱۱ برابر خورشید است. طیفی که توسط دستگاه فرسوخ میانی جیمز وب آشکار شده، غنی‌ترین شیمی هیدروکربنی را نشان می‌دهد که تا به امروز در یک قرص پیش‌سیاره‌ای دیده شده است و در مجموع ۱۳ مولکول گوناگون حاوی کرین را در برد. یافته‌های این گروه پژوهشی شامل اولین تشخیص «تان» (C₂H₆) در بیرون از منظومه شمسی و همچنین کشف «اتیلن» (C₂H₄).

«پروپین» (C₃H₄) و «رادیکال متیل» (CH₃) هستند. عرهبوهای گشت‌این مولکول‌ها بیشتر در منظومه شمسی ما از جمله در دنباله‌های مانند «الدناله چوربوموف گازاسیمینکو»-Churyumov-Gerasimenko ۶۷P (ko) و «سی ۲۰۱۴ کیو ۲» (C₂ ۲۰۱۴ Q2) شناسایی شده‌اند. جیمز وب به ما فرصت داد تا بفهمیم این مولکول‌های هیدروکربنی نه تنها متنوع، بلکه فراوان هستند. شگفت‌انگیز است که ما اکنون می‌توانیم رقص این مولکول‌ها را در گهواره‌های سیاره‌ای ببینیم. این یک محیط تشکیل سیاره بسیار متفاوت با تصور معمول ماست. به گفته پژوهشگران، نتایج این پژوهش پیامدهای بسیاری را برای درک شیمی قرص درونی و سیاراتی دارند که ممکن است در آنجا تشکیل شوند. از آنجا که جیمز وب نشان داد گاز موجود در قرص کهنکشان بسیاری از کرین است. احتمالا کرین کمی در مواد جامد تشکیل‌دهنده سیارات باقی مانده و در نتیجه، سیارات شکل گرفته در آنجا ممکن است در نهایت کرین کمی داشته باشند. «ینگا کمپ»، پژوهشگر دانشگاه خرونینگن و از اعضای این گروه پژوهشی گفت: این ترکیب عمیقاً متفاوت از ترکیبی است که ما در قرص‌های حاوی مولکول‌های حامل اکسیژن مانند آب و دی‌اکسید کرین اطراف ستاره‌های خورشیدی می‌بینیم. این جرم مشخص می‌کند که چنین قرص‌های کهنکشان در یک سطح منحصربه‌فرد از اجرام قرار دارند.